

STEVAN DOJČINoviĆ

CAAS Škola novinarstva

Istraživanje kriminala i korupcije

“ISTRAŽIVAČKA PRIČA JE NAJDALJE ŠTO NOVINAR MOŽE DA STIGNE”

STEVAN DOJČINOVIC

U savremenoj žurnalistici opstaje mnogo dilema, uključujući i neke suštinske. Jedna od njih je svakako istraživačka funkcija žurnalistike. U prethodnim lekcijama videli smo da je jedan od kriterijuma profesionalnog novinarstva i to da se radi na obaveštavanju javnosti o stvarima koje su od interesa. Takođe, u lekciji novinara BIRN-a Aleksandra Đorđevića, prikazana je metodologija pristupa temama. Postoje teme od izuzetnog javnog interesa, a čiji su akteri uložili sve raspoložive resurse upravo da javnost nikada ne bi doznala za detalje njihovih poslovnih i drugih poduhvata.

“

“MEJNSTRIM MEDIJI SU POD KONTROLOM”

**STEVAN
DOJČINOVIC**

Jedan od razloga uspostavljanje kontrole nad medijima i gušenja slobode medija, upravo je prikrivanje kriminala i korupcije. Različiti centri moći tako najčešće u sprezi sa visoko pozicioniranim državnim funkcionerima kroz kontrolu najzastupljenijih medija pokušavaju da od javnosti sakriju svoje veze. Ugrožavanje medijskih sloboda direktni je put u autokratiju i često je praćeno i kontrolom pravosudnih organa. U takvim okolnostima istraživački novinar se najčešće nalazi pred pričom koja je od izuzetnog javnog značaja, a za koju mu je neophodna izuzetna strpljivost i upornost za nalaženje dokaza.

“ISTRAŽIVAČKI NOVINAR MORA DA IMA ČELIČNE ŽIVCE”

STEVAN DOJČINOVIC

Najčešći metod istraživanja je oslanjanje na zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Formular ovog zahteva je dostupan [online](#) i upućuje se nadležnim organima i institucijama, radi uvida u određene informacije. Postoji zakonom definisan rok za dostavljanje traženih informacija. Pored adekvatno popunjeno formulara, istraživački novinar je informisan i o tome kojim institucijama može da traži koje informacije, ali pre toga spremam da insistira na odgovoru i onda kada domaće institucije pokušavaju da svoje nadležnosti prebace na nekog drugog.

“

“INTERVJU JE OBLIK MENTALNE BORBE”

STEVAN
DOJČINOVIC

Pored zahteva za pristup informacijama od javnog značaja - koji je neretko rizičan i podrazumeva kasnije pročešljavanje nezamislive količine dokumentacije, istraživački novinar će svoje prilike za intervjuje iskoristiti da pitanja strateški pozicionira kako bi od sagovornika saznao ono što pokušava da sakrije, ili javnosti prikazao kontradikcije u obrazloženjima i izjavama. Ovo je jedan od ključnih razloga što će mnogi koje bi intervjuisao istraživački novinar - jednostavno odbijati razgovor. Pravilo je da istraživački novinari odgovore na većinu svojih pitanja već vrlo dobro znaju, cilj razgovora sa akterima njihovih priča je samo pokušaj dokazivanja tih saznanja. Odnosno, jedan od istraživačkih metoda.

“Kriminal i korupcija ne poznaju državne granice”

Dobra informisanost istraživačkog novinara ne završava se u poznavanju pravno-administrativnog konteksta, već i u razumevanju principa organizovanog kriminala, korupcije, ali i finansijske forenzike. Istraživački novinari će koristiti sve prednosti interneta, ali i društvenih mreža. Napredno korišćenje pretrage naloga na društvenim mrežama, ili javno dostupnih baza podataka se podrazumeva.

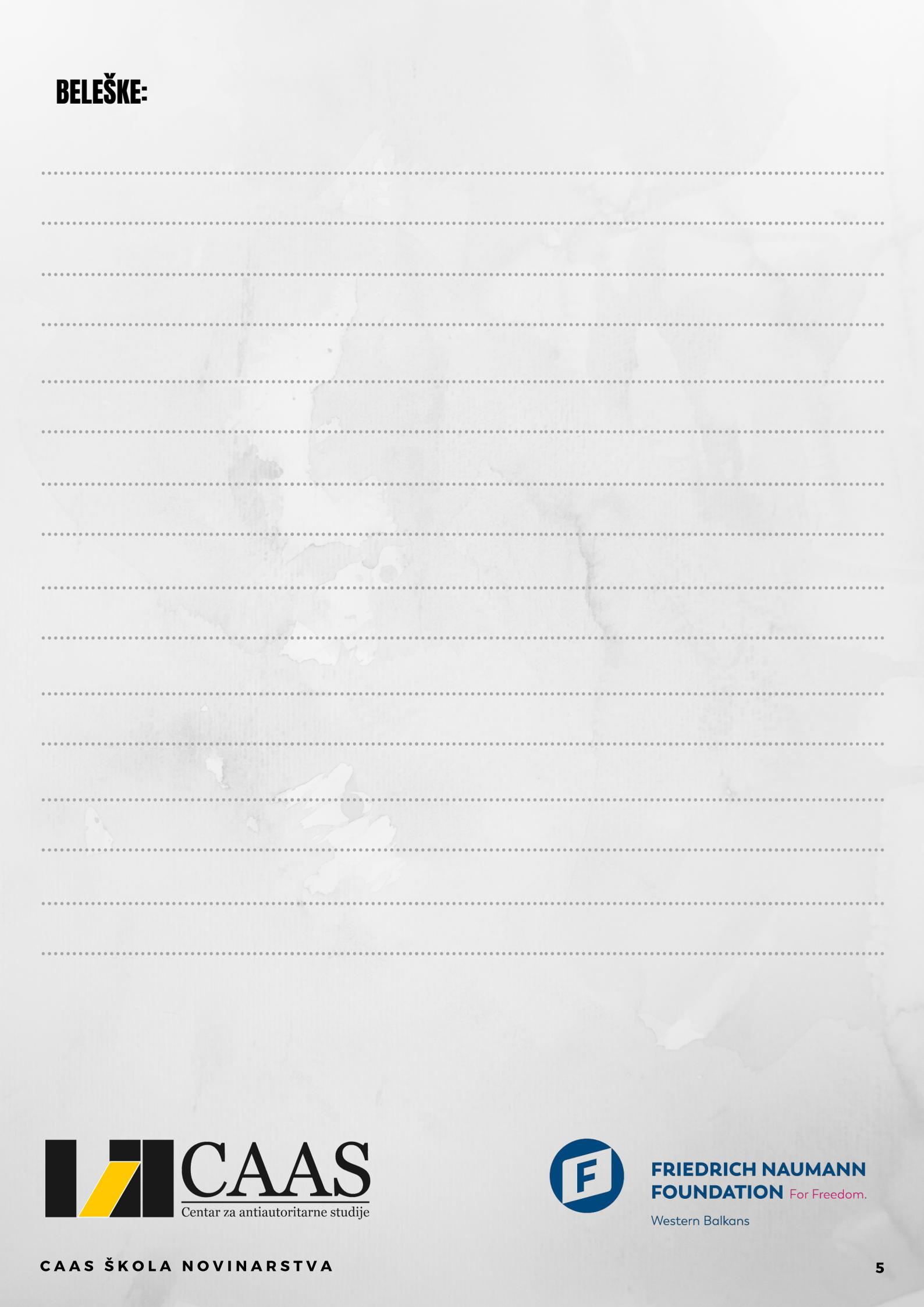
Preduslov profesionalnog bavljenja istraživačkim novinarstvom ipak je uverenje da je svaki novinar dobrom delom i aktivista čiji rad doprinosi demokratizaciji i otvorenosti društva.

Zadaci:

- 1.Na sajtu APR-a nađite PIB KRIK-a.
- 2.Šta su koruptivne radnje u priči Vladimira Kostića o privatizaciji u [Vrnjačkoj banji](#)?
- 3.Šta su osnovni izvori informacija u priči Bojane Pavlović o [Radoičiću](#)?

BELEŠKE:

CAAS ŠKOLA NOVINARSTVA

FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION For Freedom.

Western Balkans